

B en W-voorstel

portefeuillehouder
Paul Hofman

begrotingsprogramma
2 Leefomgeving

draagt bij aan Global Goal(s)
 11 Duurzame steden en gemeenschappen
 15 Leven op het land

b en w-vergadering

agendapunt

bijlage(n)

rol raad

Ter kennisneming

onderwerp

Bouwsteen Geluid

INHOUD VOORSTEL

- Instemmen met de bouwsteen voor Geluid
- Na vaststelling van dit collegevoorstel de raad te informeren over dit besluit.

1 Wat is de aanleiding?

Algemeen

In verband met de nieuwe Omgevingswet dient elke gemeente een omgevingsplan op te stellen. Met betrekking tot de milieuthema's bodem, geluid en externe veiligheid gaat er behoorlijk wat veranderen. Om te voorkomen dat bij de wijziging van het omgevingsplan in één keer over heel veel complexe milieu regels een besluit moet worden genomen, worden de bouwstenen m.b.t. bodem, geluid en externe veiligheid voorafgaand aan de wijziging van het omgevingsplan separaat ter vaststelling aan het college en ter kennisname aan de raad aangeboden.

Nadat het college heeft ingestemd met de bouwstenen voor nieuwe regels voor bodem, geluid en externe veiligheid zal een raadsvoorstel voor een wijziging van het Omgevingsplan worden opgesteld. Na instemming hiervan zijn de nieuwe regels van kracht en zullen ze worden gepubliceerd.

Bouwsteen voor Geluid

Binnen de nieuwe Omgevingswet wordt er anders omgegaan met geluid. De belangrijkste verandering zijn dat het beoordelingskader voor geluid van industrieterreinen, (spoor)wegen met een geluidproductieplafond en lokale (spoor)wegen. De bescherming van geluidgevoelige gebouwen tegen geluid. De bouwsteen Geluid geeft een overzicht van alle wijzigingen die er zijn rondom het thema geluid sinds de invoering van de Omgevingswet.

2 Wat is het bestaand beleid c.q. kader?

Omgevingswet

Wetgeving voor 1 januari 2024

Tot 1 januari was de wetgeving rondom geluid verspreid over diverse wet- en regelgeving

Omgevingswet

De Omgevingswet kent een ander regime voor geluid dan de voorgaande wet- en regelgeving. Er is een andere systematiek doorgevoerd maar ook is de rekenwijze gewijzigd.. In hoofdstuk 5 van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) zijn instructieregels opgenomen waar het omgevingsplan aan moet voldoen.

Beheersen van geluid

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet gelden er ook regels over het beheersen van geluid voor provinciale wegen, lokale (spoor)wegen en industrieterreinen. De doelen van de regels over het beheersen van geluid zijn het voorkomen van ongebeheerde groei van de hoeveelheid geluid op geluidgevoelige gebouwen, het verlagen van bestaande hoge geluidsbelastingen op geluidgevoelige gebouwen (sanering), bevorderen van bronbeleid (aankpak van de geluidsbron) en het eenvoudiger maken van het normenkader

Geluidproductieplafonds

Het bevoegd gezag beheerst het geluid van alle activiteiten samen op het industrieterrein met geluidproductieplafonds. Een geluidproductieplafond is de maximaal toegelaten hoeveelheid geluid op een referentiepunt nabij een geluidbron. Voor de inwerkingtreding was dit op de zonegrens en gevels van geluidgevoelige gebouwen. De geluidproductieplafonds worden, als omgevingswaarde, vastgelegd in het omgevingsplan voor zowel wegen als spoorwegen en industrieterreinen om een heldere grens te stellen aan de toelaatbare geluidbelasting.

Basisgeluidemissie

Met het invoeren van de Omgevingswet wordt de basisgeluidemissie (BGE) geïntroduceerd. De basisgeluidemissie is een instrument om de geluidproductie van lokale bronnen te monitoren. Voor bronnen die buiten de GPP-systematiek vallen wordt onder de Omgevingswet een BGE vastgesteld om zo de geluidsproductie vast te leggen en te monitoren. Het gaat in dit geval om gemeentelijke wegen (met tenminste 4500 motorvoertuigen per etmaal), waterschapswegen en lokale spoorwegen (een aantal uitzonderingen daargelaten). De bge is het referentieniveau (nul-situatie) van het geluid door lokale (spoor)wegen. Het bestuursorgaan bewaakt de toename van het geluid ten opzichte van de bge.

Geluidaanachtsgebieden

De Wet geluidhinder (Wgh) bepaalde binnen welke zone van een (spoor)weg, onderzoek moet worden gedaan naar de geluidbelasting van die weg op nieuwe geluidgevoelige gebouwen. De huidige geluidzones keren in het Bkl terug onder de naam geluidaanachtsgebieden. Daarbij is van belang dat de geluidaanachtsgebieden bij wegen vaak tot een grotere afstand van een weg reiken dan de geluidzones voorheen. Dat komt doordat de omvang van geluidaanachtsgebieden bij wegen wordt bepaald tot de afstand van de weg waar de standaardwaarde mogelijk wordt overschreden. Onder de Wgh was niet de waarde doorslaggevend, maar wordt een vaste afstand voorgeschreven (bijvoorbeeld 200 meter bij een weg met twee rijstroken). Dit betekent dat het gebied, waarbinnen bijvoorbeeld de gecumuleerde geluidbelasting in kaart moet worden gebracht en onderzoek moet worden gedaan naar de geluidbelasting op (nieuwe) geluidgevoelige gebouwen, onder de Ow groter is dan voorheen.

Beoordelingskader

Met de nieuwe wetgeving is het beoordelingskader vereenvoudigd voor geluid door industrieterreinen, (spoor)wegen met een geluidsproductieplafond en lokale (spoor)wegen maar ook milieubelastende activiteiten die geluid veroorzaken.

Tot 1 januari gold in beginsel voor geluidgevoelige objecten een streefwaarde voor het geluid, de voorkeurswaarde. Met een hogere waarde besluit kon het bevoegd gezag een hogere waarde dan de voorkeurswaarde vaststellen. De hogere waarde kent ook een bovengrens, de zogenaamde maximale ontheffingswaarde. In het Bkl worden nieuwe termen geïntroduceerd:

Standaardwaarde (voorheen: voorkeurswaarde): een geaccepteerd geluidsniveau waarvan gemotiveerd kan worden afgeweken, en

Grenswaarde (voorheen: maximale ontheffingswaarde): een grens waarbij alleen bij uitzondering en met geluidbeperkende maatregelen (nieuwe) geluidgevoelige gebouwen kunnen worden toegestaan.

Nieuw is dat de standaardwaarden en de grenswaarden voor gevels van geluidgevoelige gebouwen in geluidaanachtsgebieden bijna allemaal zijn verhoogd ten opzichte van de huidige waarden. Dit komt mede omdat de wijze van berekenen is gewijzigd.

Voorstel

Nog niet alle regels rondom geluid kunnen nu direct worden opgesteld. Zo vraagt het berekenen van de omgevingswaarde van de geluidproductieplafonds en de referentieniveaus voor de basisgeluidemissie meer tijd.

Wel kan er gestart worden met de eerste regels rondom geluid zodat enkele regels uit de bruidsschat op de nieuwe wijze, conform de Omgevingswet en het Bkl, opgenomen kunnen worden in het omgevingsplan.

3 Wat willen wij bereiken op de genoemde Global Goal(s)?

De voorgestelde bouwsteen voor geluid moeten ervoor zorgen dat er inzicht is in alle wijzigingen omtrent het thema geluid onder de Omgevingswet en dat deze wijzigingen gefaseerd kunnen worden

doorgevoerd zodat de gemeente voldoet aan de instructieregels van het Bkl en dat er een evenwichtige toedeling van functies aan locaties is.

4 Wat gaan wij ervoor doen?

De instructieregel en keuze uitwerken in juridische regels welke in het omgevingsplan worden opgenomen. Dit is een raadsbesluit en zal binnen dit ontwerp omgevingsplan worden voorgelegd aan de Raad.

5 Wat zijn de financiële consequenties?

Er is geen effect op de begroting.

<i>Inzicht verloop beschikbaar budget:</i>	<i>Structureel./ Incidenteel</i>	<i>2024</i>	<i>2025</i>	<i>2026</i>	<i>2027</i>	<i>2028</i>
Budget:	-	-	-	-	-	-
<i>Af: aangegane verplichtingen:</i>	-	-	-	-	-	-
<i>Bij: inkomsten</i>	-	-	-	-	-	-
Beschikbaar:	-	-	-	-	-	-
Gevraagd budget:	-	-	-	-	-	-
Restant budget nog beschikbaar:	-	-	-	-	-	-

6 Wat zijn de risico's?

Aangezien de bouwsteen voldoet aan de instructieregels van het Bkl en voldoen aan het advies van de ODRA worden er geen risico's verwacht.

Als de regels in het omgevingsplan niet in overeenstemming zijn met de instructieregels zijn de risico's groter. Het omgevingsplan kan geheel, gedeeltelijk worden geschorst of vernietigd, of er kunnen onveilige situaties ontstaan

7 Wat is het draagvlak voor dit voorstel?

De voorgestelde bouwstenen komen voort uit de instructieregels uit het Bkl en voldoen aan het advies van de ODRA. De regels die opgesteld gaan worden voor het 'Omgevingsplan gemeente Rheden' zullen in samenwerking met de geluidsspecialisten van de ODRA worden gemaakt.

8 Hoe en met wie wordt er gecommuniceerd?

Omdat we er nu voor gekozen hebben om enkel de verplichting uit het Bkl op te nemen is het nu niet nodig om hierover te participeren. We hebben immers geen keuze dan deze regel op te nemen.

Met het besluit tot het instemmen met deze bouwstenen treden er nog geen nieuwe regels in werking, omdat deze nog niet officieel bekend kunnen worden gemaakt. De regels kunnen pas na het vaststellen van het omgevingsplan in de juiste vorm worden opgenomen, bekend worden gemaakt en in werking treden.

Bij de eerst volgende wijziging, waar deze verplichting in beland, zijn wij voornemens om inwoners en ondernemers te informeren i.h.k.v. participatie, omdat er nog steeds beleidsneutraal wordt overgegaan en wettelijke eisen zijn.

9 Wordt er een evaluatie uitgevoerd?

Er volgt geen aparte evaluatie. Wel wordt er, samen met onze samenwerkingspartners, continu onderzocht waar verbeteringen en/of aanpassingen nodig zijn. Daarnaast zijn de externe veiligheidsspecialisten van de Omgevingsdienst ook aangesloten bij het traject van de Omgevingsvisie. Mochten uit dat traject aanvullende maatregelen komen, dan zal dit in een latere regeling van het Omgevingsplan worden opgenomen.

Velp,

Bijlage 1 Bouwsteen geluid

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Hiermee wijzigt ook de geluidwetgeving en de terminologie. Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet is de Wet geluidhinder vervallen voor enkele onderdelen.

De systematiek voor het beoordelen van het toelaten van nieuwe ontwikkelingen in de nabijheid van (spoor)wegen en gezoneerde industrieterreinen is eveneens herzien. Het beleid gebaseerd op die onderdelen, vervalt gelijktijdig met de oude wettelijke grondslag van dit onderwerp.

De bescherming tegen geluid regelt de gemeente vanaf nu hoofdzakelijk via de Omgevingswet. De wet geeft nieuwe regels ten aanzien van nieuwe ontwikkelingen van en nabij (spoor)wegen en industrieterreinen met een geluidproductieplafond (voorheen 'gezoneerde industrieterreinen'). Deze ontwikkelingen dienen te voldoen aan de eisen uit het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl), de provinciale verordening en de aanvullende regels uit het (tijdelijke) omgevingsplan. Hierin is ruimte voor een gemeentelijk geluidbeleid, met randvoorwaarden en met een lokaal afwegingskader hoe kan worden gekomen tot een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

Een gezonde omgevingskwaliteit is een zodanige geluidkwaliteit dat in de directe leefomgeving slechts verwaarloosbare risico's voor de gezondheid worden gelopen en geen ernstige hinder wordt ondervonden.

Systematiek voor beoordelen geluid

Het bevoegd gezag heeft de algemene taak 'evenwichtige toedeling van functies aan locaties'¹. Instructieregels die deze algemene taak invullen, staan in hoofdstuk 5 van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl). Voor het beoordelen van geluid zijn deze regels opgesteld met het oogmerk voor de bescherming van de gezondheid en het milieu.

Rekening houden met geluid

Bij toelaten van een activiteit, gemeenteweg, waterschapsweg, lokale spoorweg of geluidgevoelig gebouw op een locatie houdt het bevoegd gezag in ieder geval rekening met geluid. Deze regel bevat geen concreet kwaliteitsniveau voor geluid. Daarom heeft het bevoegd gezag beoordelingsvrijheid. Onderstaande tabel geeft weer met welk geluid het bevoegd gezag rekening houdt in een situatie.

Situaties met soort geluid waarmee bevoegd rekening houdt

Situatie: toelaten van	Rekening houden met het geluid van	artikel
locatiegebonden activiteit	activiteiten samen op geluidgevoelig gebouw	5.59, lid 1 Bkl
lokale weg of spoorweg	lokale wegen of spoorwegen samen op geluidgevoelige gebouw	5.78l, lid 1 Bkl
geluidgevoelig gebouw bij een activiteit	activiteiten samen op geluidgevoelig gebouw	5.59, lid 1 Bkl
geluidgevoelig gebouw in een geluidaanbachtgebied	wegen, spoorwegen en industrieterreinen samen op geluidgevoelige gebouw	5.78s, lid 1 Bkl

In de afweging betreft het bevoegd gezag de specifieke plaatselijke situatie en de cumulatieve gevolgen voor de gezondheid van haar burgers en het milieu. Het bevoegd gezag kan in haar beleid bepalen hoe zij rekening houdt met geluid. Zij kan per situatie en/of gebiedstype een

¹ artikel 4.2 Omgevingswet

andere geluidskwaliteit overwegen. Ze beoordeelt de geluidskwaliteit daarbij in samenhang met andere belangen, zoals bijvoorbeeld mobiliteit en werkgelegenheid.

Voorzien in aanvaardbaar geluid

Bij het toelaten van een activiteit, lokale (spoor)weg of geluidgevoelig gebouw op een locatie voorziet het bevoegd gezag in een aanvaardbaar geluid op aangewezen geluidgevoelige gebouwen. Wat aanvaardbaar is, volgt uit een belangenafweging over het beschermen en benutten van de leefomgeving en de (on)mogelijkheden die er zijn om maatregelen te treffen.

Het voorzien in aanvaardbaar geluid is onder te verdelen in:

1. Aanvaardbaar geluid door geluidbronnen met een geluidproductieplafond
2. Aanvaardbaar geluid door een weg, spoorweg of industrieterrein op een geluidgevoelig gebouw
3. Aanvaardbaar geluid door één activiteit op een geluidgevoelig gebouw

Hieronder zal ik per punt verder uitleggen hoe dat kan worden bewerkstelligd.

1 Aanvaardbaar geluid door geluidbronnen met een geluidproductieplafond

Bij het toelaten van een geluidbron met een geluidproductieplafond (gpp) is het geluid in ieder geval aanvaardbaar als de situatie voldoet aan de standaardwaarde². Het geluidsniveau van een geluid wordt uitgedrukt in decibel (dB). Voorbeelden van geluidsniveaus zijn:

Leeszaal in een bibliotheek	20 dB
Gefluister, tikkend uurwerk	30 dB
Rustige kamer/kantoor	40 dB
Normaal gesprek	60 dB
Huishoudelijke apparaten	70-85 dB
Grasmaaiers en kettingzagen met benzinemotor	90-105 dB
Een massa schreeuwende kinderen	120 dB
Luidste pieken tijdens een concert	110-130 dB
Autoradio op maximaal volume	140 dB
Startend vliegtuig op 50 m afstand, voorwapens, sirens	140-170 dB

De laagst waarneembare geluidssterkte voor mensen bedraagt 0 dB. Een geluidssterkte rond de 50 dB is voor ons aangenaam. Daarentegen ligt rond 100 dB de grens waarbij we ons niet meer prettig voelen en in de buurt van 120 dB is de pijngrens bereikt.

Het bevoegd gezag toetst het geluid van een geluidbronsort aan deze hoofdregel bij vaststellen van een gpp. Bij meer geluid dan de standaardwaarde gelden de grenswaarden en eisen uit 'Afdeling 3.5 Geluid door wegen, spoorwegen en industrieterreinen' van het Bkl.

1.1 Geluidaandachtsgebieden Omgevingswet

Een geluidaandachtsgebied³ is het gebied langs een weg, spoorweg of rond een industrieterrein met gpp waarbinnen de standaardwaarde mogelijk overschreden wordt. Binnen de geluidaandachtsgebieden moet de geluidbelasting op een geluidgevoelig gebouw worden getoetst aan de in de wet opgenomen geluidnormen.

De geluidaandachtsgebieden zijn als fysiek geografisch gebied vastgelegd in het Digitale Stelsel Omgevingswet (DSO). Voor de periode waarin dit nog niet is gebeurd, is er een overgangssituatie. Voorafgaand aan het toelaten van elke nieuwe ontwikkeling dient te worden nagegaan of deze zich in één of meerdere geluidaandachtsgebieden bevindt. In tegenstelling tot het begrip geluidzone is de reikwijdte van een geluidaandachtsgebied afhankelijk van de geluidsemissie van de bron en niet, bijvoorbeeld, het aantal rijstroken, zoals onder de Wet geluidhinder het geval was. Daarbij is van belang dat de geluidaandachtsgebieden bij wegen vaak tot een grotere afstand van een weg reiken dan de geluidzones voorheen. Dat komt doordat de omvang van geluidaandachtsgebieden bij wegen wordt bepaald tot de afstand van de weg waar de standaardwaarde mogelijk wordt overschreden. Onder de Wgh was niet de waarde doorslaggevend, maar wordt een vaste afstand voorgeschreven (bijvoorbeeld 200 meter bij een weg met twee rijstroken). Dit betekent dat het gebied, waarbinnen bijvoorbeeld de gecumuleerde geluidbelasting in kaart moet worden gebracht en onderzoek moet worden gedaan naar de geluidbelasting op (nieuwe) geluidgevoelige gebouwen, onder de Ow groter is dan voorheen.

Geluidgevoelige gebouwen

De geluidbelasting wordt beoordeeld ter plaatse van de gevels van woningen en andere geluidgevoelige gebouwen. Een geluidgevoelig gebouw⁴ is een gebouw:

- met een woonfunctie;
- met een onderwijsfunctie;
- voor kinderopvang met bedden;

² artikel 3.34 Bkl

³ Artikel 3.20 Bkl

⁴ Artikel 3.21 Bkl

- voor gezondheidszorg met bedden.

Ook een woonwagen⁵ is een geluidgevoelig gebouw. Standaardwaarden en grenswaarden voor geluid gelden echter niet op de gevel van een woonwagen, maar op de begrenzing van de locatie voor het plaatsen van een woonwagen. De ruimtes in een woonwagen zijn geen geluidgevoelige ruimtes⁶.

De waarden en eisen in de instructieregels voor het bereiken van een aanvaardbaar geluid gelden op de gevel van een geluidgevoelig gebouw dat langer dan 10 jaar toegelaten is. De instructieregels gelden dus niet voor tijdelijke bouwwerken⁷.

⁵ Artikel 3.21 t/m 3.23 Bkl

⁶ Artikel 3.22, lid 2 Bkl

⁷ Bij het toelaten van een tijdelijk geluidgevoelig gebouw moet de gemeente, op grond van artikel 5.78s Bkl, rekening houden met het geluid door de bron en moet het geluid van deze bron aanvaardbaar zijn

2 Aanvaardbaar geluid door een weg, spoorweg of industrieterrein op een geluidgevoelig gebouw

Het bevoegd gezag moet voorzien in een aanvaardbaar geluid op de gevel van een geluidgevoelig gebouw in een geluidaanachtsgebied bij het toelaten van een:

- gemeenteweg, waterschapsweg en lokale spoorweg waarbij een geluidgevoelig gebouw in het geluidaanachtsgebied is of gelijktijdig wordt toegelaten⁸
- geluidgevoelig gebouw in het aandachtsgebied van een rijksweg of hoofdspoorweg, aangewezen lokale spoorweg, provinciale weg of industrieterrein⁹

Voor een geluidgevoelig gebouw dat langer dan 10 jaar is toegelaten¹⁰ in een geluidaanachtsgebied bevat het Bkl een afwegingssysteem met een standaardwaarde en een grenswaarde. Bij meer geluid dan de standaardwaarde op de gevel van een geluidgevoelig gebouw gelden eisen. De standaardwaarden en grenswaarden staan in onderstaande tabel.

Standaardwaarde en grenswaarde op een geluidgevoelig gebouw per geluidbronsort

Geluidbronsort	Standaardwaarde	Grenswaarde toelaten geluidgevoelig gebouw	Grenswaarde toelaten geluidbron
Provinciale wegen Rijkswegen	50 L _{den}	60 L _{den}	65 L _{den}
Gemeentewegen Waterschapswegen	53 L _{den}	70 L _{den}	70 L _{den}
Lokale spoorwegen Hoofdspoorwegen	55 L _{den}	65 L _{den}	70 L _{den}
Industrieterreinen	50 L _{den}	55 L _{den}	60 L _{den}
Industrieterreinen	40 L _{night}	45 L _{night}	50 L _{night}

Het omgevingsplan moet er uiteindelijk in voorzien dat het geluid op een geluidgevoelig gebouw niet hoger is dan de standaardwaarde¹¹. Het bevoegd gezag voorkomt een overschrijding van de standaardwaarde en toename van geluid boven de standaardwaarde zoveel mogelijk.

Het bevoegd gezag kan meer geluid dan de standaardwaarde op een geluidgevoelig gebouw als aanvaardbaar beoordelen. Meer geluid kan nodig zijn vanwege andere belangen dan gezondheid, zoals mobiliteit of werkgelegenheid. Uit de belangenafweging over beschermen en benutten van de leefomgeving blijkt hoeveel geluid aanvaardbaar is.

Bij het bereiken van een aanvaardbaar geluid gelden de waarden, eisen en mogelijkheden uit de instructieregels. Voor de volgende situaties gelden instructieregels:

- het toelaten van een gemeenteweg, waterschapsweg of lokale spoorweg
- het toelaten van een geluidgevoelig gebouw in een geluidaanachtsgebied

2.1 Instructieregels toelaten lokale weg of spoorweg

Het bevoegd gezag beoordeelt het geluid bij toelaten van een lokale (spoor)weg in het omgevingsplan. De instructieregels bevatten waarden en eisen voor het beoordelen van geluid op geluidgevoelige gebouwen.

⁸ artikel 5.78l, lid 2 Bkl

⁹ artikel 5.78s lid 2 Bkl

¹⁰ artikel 5.78 lid 2 en 3.18 lid 2 Bkl)

¹¹ artikel 5.78m lid 1 en artikel 5.78t lid 1 Bkl

De instructieregels gelden voor geluid op een geluidgevoelig gebouw voor toelaten van een nieuwe of een significante wijziging van een bestaande:

- lokale weg: een verharde gemeente- of waterschapsweg met een verkeersintensiteit van ten minste 1.000 motorvoertuigen per etmaal. Een woonerf is uitgesloten.¹²
- lokale spoorweg waarvoor geen geluidproductieplafond (gpp) is vastgesteld: een spoorweg die niet bij omgevingsverordening is aangewezen.¹³ De soort significante wijzigingen en geluidgevoelige gebouwen staan hieronder nader toegelicht.

2.1.1 Fysieke wijziging van een lokale (spoor)weg

Een significante fysieke wijziging van een lokale (spoor)weg¹⁴ is:

- het verplaatsen van één of meer rijstroken of sporen met meer dan 2 m;
- het verhogen of verlagen van de rijstroken of sporen met meer dan 1 m;
- een toename van het aantal rijstroken (niet zijnde voorsorteerstroken en in- en uitvoegstroken) of aantal sporen;
- het vervangen van een wegdek door een minder stil wegdek;
- het vervangen van een spoorconstructie door een minder stille spoorconstructie, of
- het verwijderen van geluidbeperkende maatregelen bestaande uit werken of bouwwerken langs weg of spoor.

2.1.2 Wijziging in gebruik van een lokale (spoor)weg

Een significante wijziging van gebruik van een lokale weg betekent dat het bevoegd gezag een verkeersbesluit neemt zonder een fysieke wijziging, maar met een toename van meer dan 1.5 dB¹⁵.

Een significante wijziging van gebruik van een lokale spoorweg¹⁶ is een wijziging die leidt tot een toename van geluid met meer dan 1.5 dB door:

- het verhogen van de maximumrijdsnelheid;
- het vervangen van spoormaterieel door minder stil spoormaterieel of
- het verhogen van de treinintensiteit.

De toename is het verschil tussen de situatie in een maatgevend jaar na de wijziging en de situatie in datzelfde jaar zonder die wijziging.¹⁷ In tegenstelling tot voorheen dienen hiervoor dus regels voor opgenomen te worden in het omgevingsplan.

¹² artikel 5.78i, lid 1, onder a Bkl

¹³ artikel 5.78i, lid 1, onder b Bkl

¹⁴ artikel 5.78j Bkl

¹⁵ artikel 21a, Besluit administratieve bepalingen inzake het wegverkeer

¹⁶ artikel 5.78k lid 1 Bkl

¹⁷ Artikel 5.78k lid 2 Bkl

3 Aanvaardbaar geluid door één activiteit op een geluidgevoelig gebouw

Het Bkl verplicht tot het voorzien in een aanvaardbaar geluid door één activiteit¹⁸ (dit is vaak een activiteit van een bedrijf) op een geluidgevoelig gebouw. Het bevoegd gezag bepaalt en regelt wat nodig is voor het bereiken en in stand houden van een aanvaardbaar geluid per activiteit. De regels in het omgevingsplan gelden voor degene die de activiteit verricht of wil gaan verrichten. Een regel in het omgevingsplan kan bijvoorbeeld een waarde/norm bevatten.

Bij het bereiken van een aanvaardbaar geluid door één activiteit geldt een grenswaarde voor geluid in geluidgevoelig ruimte (binnenwaarde). Daarnaast bevat paragraaf 5.1.4.2.2 van het Bkl instructieregels met mogelijkheden voor het bereiken van aanvaardbaar geluid. Bijvoorbeeld de standaardwaarde en een regeling voor festiviteiten.

Voor de volgende situaties gelden instructieregels:

- activiteiten¹⁹, anders dan specifieke activiteiten²⁰
- specifieke activiteiten²¹ (specifieke activiteiten zijn windturbines en windparken en civiele buitenschietsbanen, militaire buitenschietsbanen en militaire springterreinen)
- activiteiten in de openbare buitenruimte/evenementen²²
- geluidgevoelig gebouw bij een activiteit

De waarden en eisen in de instructieregels voor het bereiken van een aanvaardbaar geluid²³ gelden op de gevel van een langer dan 10 jaar toegelaten geluidgevoelig gebouw²⁴. Een geluidgevoelig gebouw, benoemd in Bijlage 1 Bkl, is:

- een gebouw met een woonfunctie;
- een gebouw met een onderwijsfunctie;
- een gebouw voor kinderopvang met bedden of
- een gebouw voor gezondheidszorg met bedden.

De instructieregels gelden niet voor geluid op een niet-geluidgevoelige gevel²⁵ van een geluidgevoelig gebouw.

3.1 Waarden en eisen voor beschermen gezondheid en milieu

Het bevoegd gezag houdt bij toelaten van een lokale (spoor)weg altijd rekening met het belang van het beschermen van de gezondheid en het milieu. Hiervoor bevat het Bkl een systematiek met waarden en eisen waarbinnen het bevoegd gezag de aanvaardbaarheid van geluid beoordeelt.

3.1.1 Waarden

Het Bkl bevat standaardwaarden en grenswaarden voor geluid door een geluidbronsort op een geluidgevoelig gebouw. Deze waarden zijn van toepassing op het geluid van alle geluidbronnen van een geluidbronsort (type veroorzaker van geluid bv (spoor)wegen). Het bevoegd gezag moet voorzien in een aanvaardbaar geluid door een lokale (spoor)weg op een geluidgevoelig gebouw²⁶. De kans op gezondheidsschade is klein als het geluid voldoet aan de standaardwaarde. Minder geluid dan de standaardwaarde of het geluid op het tijdstip van de wijziging van het

¹⁸ artikel 5.59, lid 2 Bkl

¹⁹ De Omgevingswet definieert een milieubelastende activiteit als: 'een activiteit die nadelige gevolgen voor het milieu kan veroorzaken, niet zijnde een lozingsactiviteit op een oppervlaktewaterlichaam of een lozingsactiviteit op een zuiveringstechnisch werk of een wateronttrekkingsactiviteit'.

²⁰ paragraaf 5.1.4.2.1 en 5.1.4.2.2 Bkl

²¹ paragraaf 5.1.4.2.1 en 5.1.4.2.3 Bkl

²² paragraaf 5.1.4.2.1 en artikel 5.73 (uitzonderingen geluidbronnen) Bkl

²³ artikel 5.78l, lid 3 tot en met 5 Bkl

²⁴ artikel 5.78l, lid 3 tot en met 5 Bkl

²⁵ artikel 5.78j, lid 2 Bkl

²⁶ artikel 5.78l, lid 2 Bkl

omgevingsplan, is aanvaardbaar²⁷. Het bevoegd gezag mag meer geluid dan de standaardwaarde als aanvaardbaar beoordelen. Het besluit moet dan voldoen aan de eisen uit de instructieregels²⁸ en dus een 'Evenwichtige toedeling van functies aan locaties' (Etfal). Er zal dan ook gemotiveerd moeten worden aan Etfal en een belangenafweging worden gemaakt.

3.1.2 Standaardwaarden en grenswaarden

Het bevoegd gezag past de instructieregels toe bij het beoordelen van geluid als deze meer is dan de standaardwaarden. Er moet altijd worden gestreefd naar een geluidbelasting die 'voldoet aan de standaardwaarde'. De standaardwaarden gelden als algemeen geaccepteerd geluidniveau. Er wordt hierbij geen onderscheid meer gemaakt tussen binnen- of buitenstedelijk gebied. De grenswaarden zijn het maximale waarnaar afgeweken kan worden. De standaardwaarde en grenswaarde per geluidsbronsoort²⁹ zijn aangegeven in onderstaande tabel

Geluidbronsoort	Standaardwaarde	Grenswaarde
Provinciale wegen Rijkswegen	50 Lden	60 Lden
Gemeentewegen Waterschapswegen	53 Lden	70 Lden
Lokale spoorwegen Hoofdspoorwegen	55 Lden	65 Lden
Industrieterreinen	50 Lden	55 Lden
	40 Lnight	45 Lnight

In het Bkl wordt overigens niet meer gesproken van de eenheid dB, maar van de eenheid Lden/Lnight. Inhoudelijk verandert er niks: dB=Lden/Lnight. Lden (Level day-evening-night) is een Europese maat om de geluidsbelasting door omgevingslawaai over een heel etmaal uit te drukken. Lnight is de maat om de geluidsbelasting door omgevingslawaai gedurende de nachtperiode (23:00-07:00 uur) uit te drukken.

In de Omgevingswet is bepaald dat het bevoegd gezag alleen geluid tot en met de grenswaarde op de gevel van een geluidgevoelig gebouw kan toegestaan³⁰ als:

1. er geen geluidbeperkende maatregelen kunnen worden getroffen om aan de standaardwaarde te voldoen;
2. de overschrijding van de standaardwaarde zoveel mogelijk wordt beperkt door het treffen van geluidbeperkende maatregelen;
3. bij voorwaarde 1 en 2 geluidbeperkende maatregelen zijn overwogen die financieel doelmatig zijn en er tegen het treffen geen overwegende bezwaren van stedenbouwkundige, verkeerskundige, vervoerskundige, landschappelijke of technische aard bestaan;
4. het gecumuleerd geluid³¹ is beoordeeld;
5. het gezamenlijke geluid³² is bepaald;
6. het belang van het beschermen van de gezondheid door een geluidluwe gevel bij het overwegen van geluidbeperkende maatregelen is betrokken.

²⁷ artikel 5.78m, lid 1 en lid 2 Bkl

²⁸ artikelen 5.78m tot en met 5.78q Bkl

²⁹ Artikel 5.78t en 5.78u Bkl

³⁰ Artikel 5.78u Bkl

³¹ Het gecumuleerd geluid op de gevel is het geluid van verschillende geluidbronnen tezamen op die gevel. De berekening van het cumuleren van geluid houdt rekening met verschillen in hinderlijkheid tussen verschillende soorten geluid.

³² Het gezamenlijk geluid op de gevel is de geluidbelasting van de verschillende geluidbronnen tezamen op die gevel. Het geluid van de betrokken geluidbronnen wordt ongewogen bij elkaar opgeteld, zonder correcties voor verschillen in hinderlijkheid.

Oftewel: wanneer door of na het treffen van geluidreducerende maatregelen, die niet bezwaarlijk zijn, de standaardwaarde nog steeds wordt overschreden, *kan* geluid tot en met de grenswaarde onder voorwaarden bij een nieuwe geluidgevoelig gebouw worden toegestaan.

3.2 Waar de waarden gelden

Op grond van artikel 5.78, lid 3 Bkl bepaalt het omgevingsplan dat de waarden gelden:

- op een aangewezen geluidgevoelig gebouw:
 - o op de gevel, als het gaat om een aanwezig geluidgevoelig gebouw; en
 - o op de locatie waar een gevel mag komen, als het gaat om een nieuw te bouwen geluidgevoelig gebouw;
- op de begrenzing van de locatie voor het plaatsen van een woonschip of woonwagen; en
- in geval van een binnenwaarde, in een geluidgevoelige ruimte.

Onderwijs en kinderdagverblijf

Het is mogelijk dat in het omgevingsplan het gebruik van een gebouw voor onderwijs of kinderdagverblijf niet is toegelaten in de avond en/of nachtperiode. De standaardwaarde voor L_night geldt in dat geval niet. In plaats van L_{den} leest u dan in de tabel:

- L_{de}, als het omgevingsplan gebruik in de nachtperiode uitsluit en
- L_{day}, als het omgevingsplan gebruik in de avond- en nachtperiode uitsluit.³³

3.3 Uitzonderingen op hoogte grenswaarde

Uitzonderingen op de bovenstaande grenswaarden vormen:

- 'vervangende nieuwbouw'³⁴

Bij vervangende nieuwbouw worden bestaande geluidgevoelige gebouwen van relatief slechte kwaliteit vervangen door nieuwe geluidgevoelige gebouwen die een betere geluidwering krijgen die is afgestemd op het geluid buiten en daardoor meer woonkwaliteit bieden. In deze situatie mag de grenswaarde worden overschreden. Hierbij gelden de volgende voorwaarden:

- o Een wezenlijke toename van het aantal geluidgevoelige gebouwen met meer geluid dan de grenswaarde mag niet.
- o De grenswaarde wordt met niet meer dan 5 dB overschreden.

- 'functiewijziging'³⁵

Toelaten geluidgevoelig gebouw door wijziging van een gebruiksfunctie van een bestaand gebouw dat geen geluidgevoelig gebouw is. Hierbij geldt de volgende voorwaarde:

- o De grenswaarde wordt met niet meer van 5 dB overschreden.

3.4 Hoger dan de grenswaarde³⁶

Het toelaten van een geluidgevoelig gebouw met een geluidbelasting op de gevel die hoger is dan de grenswaarde, kan alleen als:

1. aan de gevel van het geluidgevoelige gebouw waarop de grenswaarde wordt overschreden, bouwkundige maatregelen kunnen worden getroffen die:
 - a. bestaan uit een uitwendige scheidingsconstructie die geen te openen delen bevat anders dan als onderdeel van een gemeenschappelijke doorgang; of
 - b. borgen dat het geluid op de te openen delen in de uitwendige scheidingsconstructie die direct grenzen aan een verblijfsgebied niet hoger is dan de grenswaarde.
2. zwaarwegende economische belangen of zwaarwegende andere maatschappelijke belangen dit rechtvaardigen.

³³ Artikel 5.78t lid 3 en 4 Bkl

³⁴ Artikel 5.78v Bkl

³⁵ Artikel 5.78w Bkl

³⁶ Artikel 5.78y Bkl

3.5 Geluidbeperkende maatregelen gevels

Geluidluwe gevel

Het belang van een geluidluwe gevel dient te worden betrokken bij overschrijding van de standaardwaarde³⁷. De definitie van een geluidluwe gevel luidt: gevel die ten opzichte van de andere gevels van een geluidgevoelig gebouw relatief weinig wordt belast door geluid³⁸.

Niet-geluidgevoelige gevel met bouwkundige maatregelen

In de Omgevingswet blijft de 'dove gevel' min of meer vergelijkbaar bestaan in de vorm van de 'niet-geluidgevoelige gevel'. Het verschil is dat in een niet-geluidgevoelige gevel wel 'te openen delen' mogelijk zijn, zolang deze delen met een bouwkundige constructie zodanig worden afgeschermd dat de grenswaarde ter plaatse van de te openen delen niet wordt overschreden. Tevens mag onder de Omgevingswet een gemeenschappelijke doorgang aanwezig zijn, bijvoorbeeld een toegangsdeur van een appartementengebouw of een vluchtdeur.

Gevels, die nog onder de Wet geluidhinder als 'dove gevel' zijn geborgd in het tijdelijke deel van het omgevingsplan en nog niet zijn gerealiseerd, hoeven niet als bouwkundige constructie zonder te openen delen conform art. 1B, lid 4 van de Wet geluidhinder te worden gebouwd, maar kunnen worden beschouwd als 'niet-geluidgevoelige gevel met bouwkundige maatregelen'.

Niet-geluidgevoelige gevel

Een niet-geluidgevoelige gevel is een gevel die na een belangenafweging in het omgevingsplan de aanduiding 'niet-geluidgevoelige gevel met maatregelen' krijgt. Een niet-geluidgevoelige gevel kan alleen worden toegepast als het onvermijdelijk is. Dat kan bij zwaarwegende economische belangen of zwaarwegende andere maatschappelijke belangen. En waar het ook niet mogelijk is om maatregelen te nemen zodat wordt voldaan aan de grenswaarde. Bij een niet-geluidgevoelige gevel wordt bij het vaststellen van benodigde geluidwering van die gevel uitgegaan van het gezamenlijke geluid op die gevel, verhoogd met 3 dB³⁹.

3.6 beoordelen van meerdere geluidbronnen op een geluidgevoelig gebouw

3.6.1 Gecumuleerd en gezamenlijk geluid

Indien de standaardwaarde voor een geluidbronsort wordt overschreden, dient de gecumuleerde geluidbelasting en de gezamenlijke geluidbelasting op een geluidgevoelig gebouw te worden bepaald⁴⁰.

Gecumuleerd geluid wordt gebruikt voor de afweging van de aanvaardbaarheid. Hierbij wordt rekening gehouden met de hinderlijkheid van geluid (ook wel gewogen geluid genoemd) van verschillende geluidbronsorten meegenomen. De Omgevingsregeling regelt het hinderequivalent bij het optellen van geluid.

De aanvaardbaarheid van het gecumuleerde geluid moet worden beoordeeld als:

- een nieuw geluidgevoelig gebouw wordt toegelaten in een omgevingsplan;
- er sprake is van de aanleg van een weg, spoorweg of industrieterrein;
- er sprake is van wijziging van een weg of spoorweg die een toename van geluid veroorzaakt.

Het is daarbij van belang of het geluidgevoelig gebouw zich binnen het geluidaandachtsgebied van de betreffende geluidbronsort bevindt.

³⁷ Artikel 5.78ab Bkl

³⁸ Bijlage 1 Bkl

³⁹ Artikel 4.103, 1ste lid, aanhef en onder a Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl)

⁴⁰ Artikel 3.6 Aanvullingswet geluid

Het gezamenlijk geluid (niet-gewogen) wordt gebruikt voor de beoordeling van het binnenniveau, dan wel het bepalen van de eisen aan de geluidwering van een geluidgevoelig gebouw. Ook hierbij wordt rekening gehouden met het geluid van verschillende geluidbronsorten.

3.6.1.1 Geluidwering van de gevel

Voor toetsing aan de geluidwering van de gevel van geluidgevoelige gebouwen, dus ook bij 'functiewijziging', dient uitgegaan te worden van het gezamenlijk geluid.

Bij het toelaten van een geluidgevoelig gebouw legt het bevoegd gezag de waarde van het gezamenlijk geluid op de gevel in het omgevingsplan of in de omgevingsvergunning voor de Bopa vast⁴¹. In combinatie met de binnenwaarde kunnen initiatiefnemer en bevoegd gezag dan bij de aanvraag van de bouwactiviteit de benodigde geluidwering⁴² van die gevel bepalen.

De volgens NEN 5077 bepaalde karakteristieke geluidwering van een uitwendige scheidingsconstructie van een verblijfsgebied is niet kleiner dan het verschil tussen het gezamenlijke geluid en 33 dB (of 35 dB(A) bij activiteiten).

3.7 Afwegingskader geluidbeperkende maatregelen

Geluidbeperkende maatregelen kunnen effectief zijn om het geluid te reduceren, maar kunnen stuiten op bezwaren. De initiatiefnemer dient te onderzoeken of de onderstaande maatregelen stuiten op bezwaren van overwegende stedenbouwkundige, verkeerskundige, vervoerskundige, landschappelijke of technische aard. Hierbij dient eveneens per maatregel een financiële doelmatigheid te worden onderzocht. Dit is niet noodzakelijk indien naar oordeel van het bevoegd gezag de impact van de maatregel niet realistisch is. Als maatregelen niet realistisch zijn, dienen deze wel benoemd te worden, maar hoeven deze niet verder te worden uitgewerkt.

Maatregelen dienen in onderstaande volgorde te worden afgewogen:

- bronmaatregelen;
- overdrachtsmaatregelen;
- gevelmaatregelen.

Voorbeelden van bronmaatregelen: verandering van het verkeers- en vervoersplan, veranderen verkeerssamenstelling, wijziging van het wegdek, enz.

Voorbeelden van overdrachtsmaatregelen: afstand tot de bron vergroten, wijziging planopzet, geluidschermen of -wallen, afschermdende balkons of loggia's, afschermdende niet-geluidgevoelige gebouwen, geluiddiffractoren, enz.

Voorbeelden van gevelmaatregelen: vliesgevel, geluidreducerend cassetteraam, akoestische panelen, enz.

Als een maatregel al stuit op een overwegend bezwaar van stedenbouwkundige, verkeerskundige, vervoerskundige, landschappelijke of technische aard, hoeven de andere overwegende bezwaren niet behandeld te worden.

Geluidbeperkende maatregelen brengen extra kosten met zich mee. Op zich is dit geen argument om af te wijken van de standaardwaarde. Er dient bepaald te worden of de extra kosten en baten van de maatregelen tegen elkaar opwegen. Het kan uit financiële overwegingen bezwaarlijk zijn om een maatregel te eisen als bijvoorbeeld de kosten van die maatregel veel lager zijn dan de kosten van een andere maatregel.

Indien bovenstaande afwegingen zijn gemaakt, dan kan weloverwogen afgeweken worden besloten of er wordt afgeweken van de standaardwaarde.

⁴¹ Artikel 5.78ad Bkl respectievelijk artikel 8.0b jo. artikel 5.78ad Bkl

⁴² Artikel 4.103, lid 1, aanhef en onder a Bbl

3.8 Afwegingskader aanvaardbaarheid

Wanneer voor een woning de standaardwaarde wordt overschreden kan gesteld worden dat het woonklimaat niet per definitie aanvaardbaar is. Onder de Omgevingswet moeten afwegingen over de aanvaardbaarheid worden gemaakt. Deze moeten worden vastgelegd in hetzelfde besluit als andere besluiten die moeten worden genomen om het (bouw)plan mogelijk te maken. Dat is één omgevingsbesluit. De afwijkende waarden worden opgenomen in het besluit in de vorm van geluidregels. Een afweging met betrekking tot de aanvaardbaarheid wordt gedaan aan de hand van de onderstaande aandachtspunten.

Geluidwering van de gevel

Bij nieuw te realiseren geluidgevoelige gebouwen waarbij de geluidbelasting hoger is dan de standaardwaarde kan de gemeente van de initiatiefnemer verlangen dat wordt aangetoond dat voldaan wordt aan de normen voor de geluidwering van de gevel, zoals aangegeven in het Bbl. Bij geconstateerde afwijkingen van de omgevingsvergunning of bij twijfel over de uitvoering kan de gemeente verlangen dat voor de oplevering door middel van metingen wordt aangetoond dat de geluidwering van de gevel van deze woningen voldoet aan de gestelde eisen.

Geluidluwe zijde

Vanuit de bescherming van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties en het voorkomen van saneringssituaties gelden er voorwaarden aan het oprichten van geluidgevoelige gebouwen langs gemeentewegen.

Een woning dient te beschikken over een geluidluwe zijde wanneer de geluidbelasting tussen de standaardwaarde en de grenswaarde ligt. Doel van een geluidluwe zijde is dat aan die zijde van de woning in minimaal één verblijfsruimte een raam/deur opengezet kan worden zonder dat daarbij sprake is van een hinderlijke situatie in de woning.

3.8 Aanvaardbaarheid gecumuleerd geluid

Voor de beoordeling van het gecumuleerde geluid gelden geen standaard- of grenswaarden, dus geen normen. Wel moet de gemeente de aanvaardbaarheid van het gecumuleerde geluidniveau beoordelen in relatie tot de ontwikkeling die met het voorgenomen besluit mogelijk wordt gemaakt en de omstandigheden en belangen die daarmee gemoeid zijn. Uit onderzoek moet blijken dat het gecumuleerde geluid op het geluidgevoelig gebouw aanvaardbaar is.

Voor de beoordeling van de gecumuleerde geluidbelasting wordt gebruik gemaakt van de classificering van de kwaliteit van de akoestische omgeving in een milieukwaliteitsmaat volgens de methode Miedema. Hierin wordt de geluidbelasting geclassificeerd en beoordeeld op basis van klassen van 5 dB. De cumulatie van het geluid wordt getoetst aan onderstaande tabel, welke een indicatie geeft van de beleving van geluidwaarden. De aanvaardbaarheid wordt integraal beoordeeld, waarbij aspecten als hinder, gezondheid, woningbouw, economie en mobiliteit kunnen worden betrokken.

Gecumuleerde geluid in Lcum	Kwalificatie
≤ 45	Zeer goed
46-50	Goed
51-55	Redelijk
56-60	Matig
61-65	Tamelijk slecht
66-70	Slecht
≥ 71	Zeer slecht

Vanaf een geluidbelasting welke valt in de categorie 'Tamelijk slecht' dient de aanvaardbaarheid van de kwalificatie gemotiveerd te worden.

4 Overgangssituatie

Voor geluid gelden bij diverse situaties overgangsbepalingen, of bepalingen over eerbiedigende werking. Het overgangsrecht is bepaald in de artikelen 4.3, 4.4 en 4.5 van de Invoeringswet Omgevingswet. Een aantal overgangsbepalingen is gericht op het toelaten van functies of activiteiten op een locatie. Deze gelden bij alle instrumenten waarmee functies of activiteiten worden toegelaten, zoals het omgevingsplan, de omgevingsverordening, de omgevingsvergunning (Bopa) en het projectbesluit.

4.1 Reguliere procedure

Aanvragen reguliere procedure aanvraag omgevingsvergunning Wabo, ingediend vóór 1 januari 2024, worden op basis van het recht voorafgaand aan de Omgevingswet afgehandeld. Voor lopende procedures geldt dus dat deze worden afgerond op basis van het huidige recht, dus beleid dat gold op de datum van indiening van de aanvraag. Het nieuwe recht gaat in die gevallen met betrekking tot de vergunning en daarvoor lopende procedure pas gelden zodra de vergunning is verleend en, als er beroep mogelijk is, de beroepstermijn ongebruikt verstreken is of, als er geen beroep mogelijk is, zodra het besluit van kracht is geworden. Met andere woorden: het recht dat gold tot 1 januari 2024 blijft van toepassing tot het besluit onherroepelijk is.

4.2 Uitgebreide procedure

Bij besluiten die worden voorbereid met de uitgebreide procedure zoals een bestemmingsplan of een buitenplanse afwijking Wro, geldt dat het recht dat gold tot 1 januari 2024 van toepassing blijft als het ontwerpbesluit vóór 1 januari 2024 ter inzage is gelegd.

4.3 Geluidaanbachtgebieden Omgevingswet

4.3.1 Gemeentelijke wegen

Bij een gemeentelijke weg is het geluidaanbachtgebied tot een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip begrensd door vaste afstanden⁴³. Wordt een gemeentelijke weg gewijzigd binnen de ruimtelijke regels van het tijdelijke deel van het omgevingsplan, dan moet het bevoegd gezag voldoen aan de regels uit afdeling 22.4 Bruidsschat omgevingsplan en aan beleidsregels onder de Omgevingswet. De regels uit afdeling 22.4 Bruidsschat omgevingsplan zijn een omzetting van artikel 73, onder a (toepassingsbereik), artikel 79 (aanleg) en artikel 99 (reconstructie) van de Wet geluidhinder.

4.3.2 Provinciale weg (nog zonder GPP)

Bij het toelaten van een geluidgevoelig gebouw in de geluidszone van een provinciale weg waarvoor nog geen geluidproductieplafond (GPP) is vastgesteld, geldt de Wgh (als onderdeel van het tijdelijk deel van het omgevingsplan). Wordt hierbij gebruikgemaakt van een 'dove gevel', dan wordt deze gevel vastgelegd in het omgevingsplan als een 'niet-geluidgevoelige gevel met bouwkundige maatregelen'.

De instructieregels uit 'Geluidgevoelige gebouwen in geluidaanbachtgebieden' Bkl zijn niet van toepassing zolang er nog geen geluidaanbachtgebied is. Wordt een provinciale weg (nog zonder gpp) gewijzigd binnen de ruimtelijke regels van het tijdelijke deel omgevingsplan, dan gelden de regels voor reconstructie uit de Wgh (als onderdeel van het tijdelijk deel van het omgevingsplan).

⁴³ artikel 17.5 van de Omgevingsregeling

4.3.3 Industrierterreinen

Voor gezoneerde industrierterreinen blijft de Wgh (en de onderliggende regelgeving) van kracht, tot het moment waarop het bevoegd gezag geluidproductieplafonds als omgevingswaarde vaststelt in het omgevingsplan op grond van de Omgevingswet.

Dit heeft betrekking op de realisatie van nieuwe of vervanging van bestaande geluidgevoelige bestemmingen in de zone van een industrierterrein en bij het verlenen van een vergunning voor een milieubelastende activiteit op een gezoneerd industrierterrein. Onder de Omgevingswet geldt een nieuwe systematiek voor ontwikkelingen op en bij industrierterreinen met activiteiten die in aanzienlijke mate geluid kunnen veroorzaken. Deze systematiek is per 1 januari 2024 nog niet in werking, omdat de geluidszones nog niet zijn omgezet naar geluidproductieplafonds (gpp's) en naar geluidaanrichtingsgebieden. Vaststelling moet uiterlijk gedaan zijn in 2032. Om in de tussenliggende periode een evenwichtige toedeling van functies aan locaties te borgen voor het aspect geluid met betrekking tot het industriegeluid is interimbeleid noodzakelijk. De hieronder beschreven systematiek komt te vervallen op het moment dat de geluidproductieplafonds en daarmee het geluidaanrichtingsgebieden voor de industrierterreinen zijn vastgesteld⁴⁴.

4.3.3.1 Zones (Wet geluidhinder onder de Omgevingswet)

Bij het realiseren van nieuwe of het vervangen van bestaande geluidgevoelige bestemmingen in zones van industrierterreinen⁴⁵ is de "Wet geluidhinder onder de Omgevingswet" van toepassing.

De zonering van industrielaawaai moet zijn vastgelegd⁴⁶ voor industrierterreinen waar (in ieder geval deels) de vestiging van "grote lawaaimakers"⁴⁷ planologisch mogelijk is. De grootte van de zone is afhankelijk van de benodigde of gewenste geluidruimte van het gezoneerde industrierterrein. De zone (die niet kleiner mag zijn dan de 50 dB(A)-contour) moet in het tijdelijk deel van het omgevingsplan zijn vastgelegd. Dit wettelijk kader van de Wgh geldt niet voor de bedrijven die buiten een gezoneerd industrierterrein zijn gelegen.

4.3.3.2 Hogere waarde industrielaawaai (Wet geluidhinder onder de Omgevingswet)

Binnen de zone rond industrierterreinen kunnen geluidgevoelige bestemmingen liggen of geprojecteerd worden waarvoor een hogere waarde kan worden vastgesteld. De Wgh biedt de mogelijkheid om af te wijken van de voorkeursgrenswaarde tot een ten hoogste toelaatbare waarde. De hoogte van de voorkeursgrenswaarde en de ten hoogste toelaatbare waarde (als onder de Wgh onder de Omgevingswet) is onder andere afhankelijk van het soort geluidgevoelige bestemming⁴⁸ en of het nieuwbouw of bestaande bouw betreft. In de Wgh zijn voor het geluid afkomstig van zogenaamde gezoneerde industrierterreinen de volgende geluidnormen van toepassing.

⁴⁴ Artikel 3.6 Aanvullingswet geluid

⁴⁵ Artikelen 48 tot en met 51 en 57 tot en met 61 Wet geluidhinder onder de Omgevingswet

⁴⁶ Op grond van artikel 12.7 van het Bkl blijven de geluidszones, die conform artikel 40 van de Wet geluidhinder zijn vastgesteld, gehandhaafd totdat de geluidproductieplafonds en de daarbij horende attentiezones zijn vastgesteld.

⁴⁷ In artikel 2.1, lid 3 van het Besluit omgevingsrecht (AmvB op grond van de Wabo) is vastgelegd welke typen inrichtingen op een gezoneerd industrierterrein ruimtelijk toelaatbaar zijn. Deze hoeven niet gevestigd te zijn.

⁴⁸ Hierin staan de voorkeursgrenswaarden en maximale grenswaarden voor woningen. Voor andere geluidgevoelige gebouwen en geluidgevoelige terreinen is de voorkeursgrenswaarde in artikel 2.1 Bgh opgenomen en de maximale grenswaarde in artikel 2.2 Bgh

Geluidbronsoort	Voorkeursgrenswaarde dB(A)	Ten hoogste toelaatbare waarde dB(A)
Industrieterrein Wgh	50	55-60 ⁴⁹

Dit zogenaamde besluit om hogere waarden wordt genomen door het college van Burgemeester en Wethouders. Het vaststellen van hogere waarden mag alleen als maatregelen onvoldoende doeltreffend zijn, of als ze stedenbouwkundige, verkeerskundige, vervoerskundige, landschappelijke of financiële bezwaren hebben. Burgemeester en Wethouders moeten hun besluit zelf motiveren.

De grenswaarden zijn niet alleen in het kader van de ruimtelijke ontwikkelingen rondom het industrieterrein van betekenis, maar ook bij verlening van een omgevingsvergunning voor een vergunningplichtige inrichting op dit industrieterrein. Hierbij wordt de aangevraagde geluidbelasting van de desbetreffende inrichting en de bestaande geluidbelasting van de andere bedrijven getoetst aan de zone en aan eventueel vastgestelde hogere waarden bij woningen. Deze systematiek wijkt hierbij af van (spoor)weglawaai, waar immers geen vergunningensysteem bestaat.

4.3.3.3 Vastgestelde hogere waardebesluiten (als in Wet geluidhinder onder de Omgevingswet)

Hogere waardebesluiten worden onderdeel van het tijdelijke deel omgevingsplan. Voor de vaststelling van de geluidwering van de gevel van een geluidgevoelig gebouw moet het bevoegd gezag uitgaan van de toegestane geluidbelasting op die gevel als opgenomen in deze besluiten. Onderstaande grenswaarden gelden voor de meeste geluidgevoelige gebouwen, zoals woningen.

Grenswaarde binnenniveau (dB(A) industrielawaai, bestaande zones

Situatie op industrieterrein	Wet geluidhinder Grenswaarde	Bouwbesluit
Nieuwbouw woning/ vervangende nieuwbouwwoning	Geen	35
Transformatie	Geen	Rechtens verkregen niveau

Meerdere geluidsbronsoorten

Het komt voor dat een geluidgevoelig gebouw zich nabij meerdere aparte geluidsbronnen bevindt, zoals in een geluidaanvalgebied van een weg en binnen de zone van een industrieterrein. In een dergelijke situatie is een onderzoek naar de gecumuleerde geluidbelasting noodzakelijk. Wordt een hogere-waardenprocedure (als bedoeld onder de Wet geluidhinder onder de Omgevingswet) gevolgd, dan moet het bevoegd gezag motiveren dat de gecumuleerde geluidbelasting aanvaardbaar is.

5 Aandachtspunten uitvoeringspraktijk

30 km/u wegen

30 km/u wegen zijn gemeentelijke wegen en worden onder de Omgevingswet betrokken bij de toetsing aan standaardwaarden en grenswaarden en aan het binnenniveau in woningen.

Wegen met een verkeersintensiteit van minder dan 2.500 mvt/etm

In het kader van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties dient ter bepaling en toetsing van de geluidbelasting op de gevel van geluidgevoelige gebouwen relevante wegen met een verkeersintensiteit van minder dan 2.500 mvt/etm beschouwd te worden.

Niet-geluidgevoelige gevel met bouwkundig maatregelen

In elke verblijfsruimte dient ten minste één beweegbaar constructieonderdeel in een gevel aanwezig te zijn, dat grenst aan de buitenlucht. Ook bij niet-geluidgevoelige gevels met

⁴⁹ Woningen ter vervanging van andere woningen of geluidgevoelige bestemmingen tot 65 dB(A)

bouwkundige maatregelen zullen maatregelen getroffen dienen te worden om te kunnen voldoen aan de eisen met betrekking tot spuiventilatie⁵⁰. Omdat die gevel hoger belast dan de grenswaarde, dienen er bouwkundige maatregelen getroffen te worden, waardoor de geluidbelasting op het te openen deel verlaagd wordt naar de grenswaarde. Hiermee dient bij het ontwerp al rekening gehouden te worden bij het creëren van verblijfsruimten achter niet-geluidgevoelige gevels met bouwkundige maatregelen.

Vervangende nieuwbouw

Bij vervangende nieuwbouw worden bestaande geluidgevoelige gebouwen van relatief slechte kwaliteit vervangen door nieuwe geluidgevoelige gebouwen die een betere geluidwering krijgen die is afgestemd op het geluid buiten en daardoor meer woonkwaliteit bieden.

Het toevoegen van een extra woning/woningen in ruimtelijke zit valt niet onder 'vervangende nieuwbouw'. Dit geldt onder meer voor:

- Een extra woning toevoegen bij woningsplitsing;
- Een extra woning toevoegen door een aanpandige gebouw/bouwdeel van een woning om te bouwen tot woning.

Borgen maatregelen

In een omgevingsplanvergunning kunnen zowel maatregelen als regels of voorwaardelijke verplichtingen worden opgenomen.

Akoestisch onderzoek

Het bevoegd gezag kan een akoestisch onderzoek verlangen wanneer:

- geluidgevoelige gebouwen ruimtelijk toegelaten worden;
- een nieuwe weg wordt aangelegd;
- een bestaande weg wordt gereconstrueerd.

Hierbij dient de geluidbelasting op de gevels van geluidgevoelige gebouwen te worden bepaald voor het maatgevende jaar of in het geval van een situatie met geluidproductieplafonds het geluid bij volledige benutting van de geluidproductieplafonds. Als blijkt dat op enige gevel de standaardwaarde wordt overschreden dient nader onderzocht te worden of het mogelijk is, na het nemen van maatregelen, om een geluidbelasting niet hoger dan de standaardwaarde te realiseren. Maatregelen dienen in onderstaande volgorde te worden afgewogen:

- bronmaatregelen;
- overdrachtsmaatregelen;
- gevelmaatregelen.

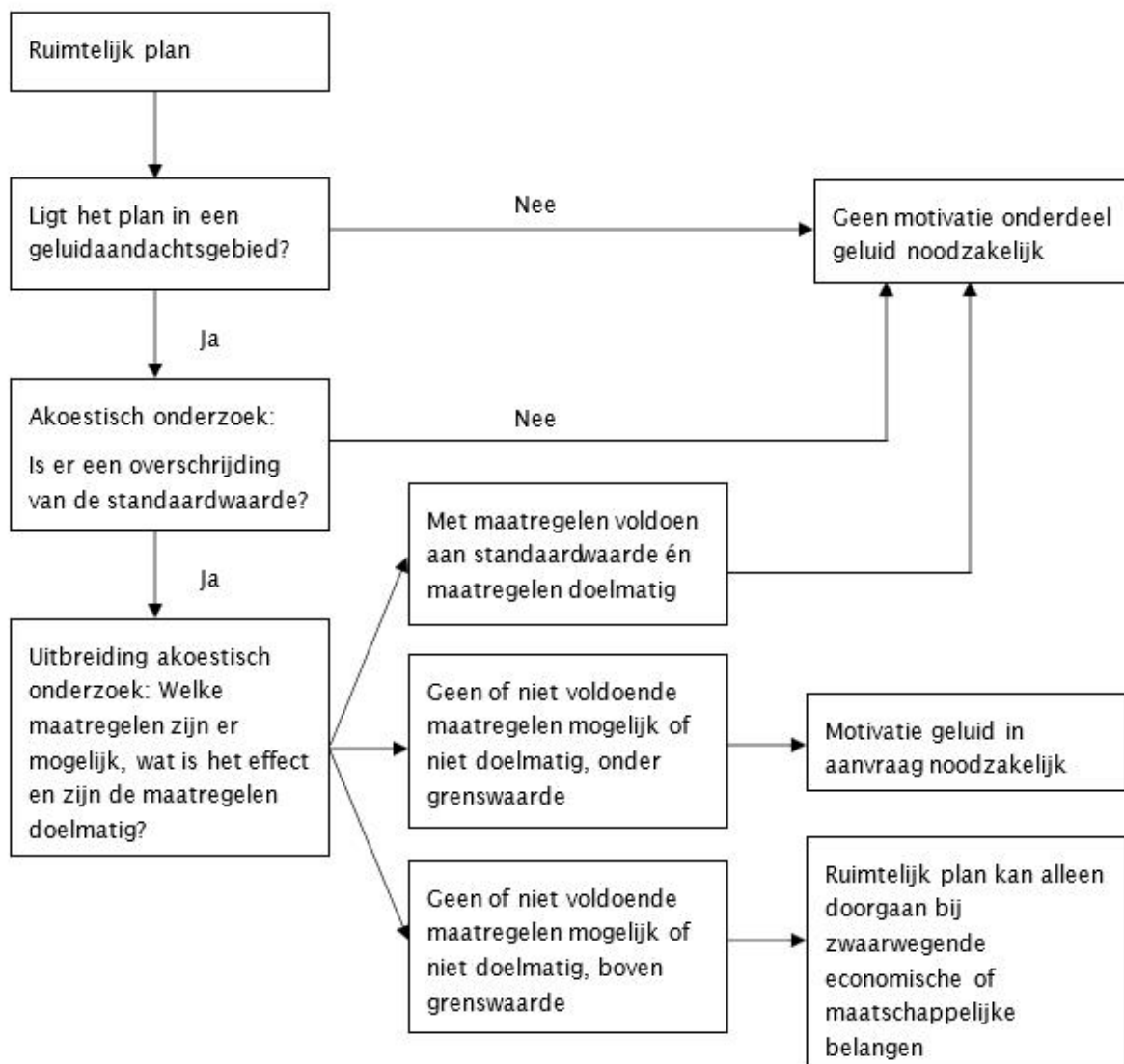
Afwegingen in akoestisch onderzoek

De Wet geeft het college van burgemeester en wethouders de bevoegdheid om te beoordelen "of de ontwikkeling toelaatbaar is zonder dat er overwegende bezwaren zijn tegen maatregelen". Deze beoordeling is maatwerk; dit kan niet in algemene termen (in een beleidsregel) worden beschreven. Om een goede beoordeling te kunnen maken moet de initiatiefnemer in een akoestisch onderzoek de maatregelen behandelen en de keuze voor het al dan niet voorzien in maatregelen motiveren. Het akoestisch onderzoek moet ten minste bevatten:

- Een overzichtelijke geografische tekening van de ontwikkeling;
- Een verantwoording van verifieerbare uitgangspunten die zijn gebruikt bij de berekening van de geluidbelastingen;
- Inzicht in de resultaten van de berekende geluidbelasting per relevante functie;
- (geluidgevoelige functie) zonder maatregelen;
- Inzicht in de resultaten van de berekende geluidbelasting per relevante functie;
- (geluidgevoelige functie) na maatregelen;
- Een toets aan wet- en regelgeving en een onderbouwing van de afwegingen en maatregelen;
- Een in figuren inzichtelijk gemaakt overzicht welke waarde per functie (en per geluidgevoelige functie) geldt.

⁵⁰ Artikel 4.131 Bbl

6 Procedure

Regels voor:

Geluid door activiteiten

Algemene bepalingen

Toepassingsbereik

Meerdere activiteiten als één

Geluid door activiteiten – rekening houden met en aanvaardbaarheid

Waar waarden gelden

Functionele binding

Voormalige functionele binding

Geluid door activiteiten, anders dan door windturbines, winparken, buitenschietsbanen en militaire buitenschietsbanen en militaire springterreinen

Toepassingsbereik (uitzonderingen geluidbronnen)

Verhouding met aanvaardbaarheid

Waar waarden gelden

Standaardwaarden en grenswaarden voor geluidgevoelige ruimten binnen in- en aanpandige geluidgevoelige gebouwen

Afwijken tot grenswaarden

Regels over activiteiten die in aanzienlijke mate geluid kunnen veroorzaken

Flexibiliteit – waarden bij festiviteiten

Geluid door windturbines, winparken, buitenschietsbanen en militaire buitenschietsbanen en militaire springterreinen

-

Geluid door wegen, spoorwegen en industrieterreinen

Algemene bepalingen

Geluid door industrieterreinen met geluidproductieplafonds als omgevingswaarden

Geluid door wegen en lokale spoorwegen zonder geluidproductieplafonds als omgevingswaarden

Geluidgevoelige gebouwen in geluidaandachtsgebieden

Indirecte akoestische effecten van veranderend verkeer

Indirecte akoestische effecten van wijziging in de geluidoverdracht